

Metodologija za izračun zbirnog pokazatelja rizika i profitabilnosti PEPP proizvoda i Informacije o scenarijima izvedbe

1. Opće informacije

- 1.1. Društvo Finax, o.c.p., a.s., sa sjedištem na adresi Bajkalská 19/B, 821 01 Bratislava; Ružinov, MBS: 51 306 727, registriran u trgovačkom registru Gradskog suda u Bratislavi III, odjel: Dd, uložak br.6713/B (u daljnjem tekstu: "Finax") ovim putem obavještava štediše PEPP-a (u skladu s Uredbom (EU) 2019/1238 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o paneuropskim osobnim mirovinskim proizvodima, u daljnjem tekstu „Uredba o PEPP-u“) o metodologiji za izračun zbirnog pokazatelja rizika i profitabilnosti PEPP proizvoda te informacijama o scenarijima izvedbe u PEPP KID-u.

2. Zbirni pokazatelj rizika

- 2.1. Zbirni pokazatelj rizika i isplativosti PEPP proizvoda određuje odnos između rizika i isplativosti strategije ulaganja u određeni PEPP proizvod.
- 2.2. Zbirni pokazatelj rizika izražava se na ljestvici od 1 do 4, pri čemu vrijednost 1 znači da imovina štediše PEPP-a može manje fluktuirati tijekom faze štednje te je veća vjerojatnost ostvarivanja nižeg mirovinskog dohodka, i obrnuto, vrijednost 4 znači da vrijednost štednje više oscilira tijekom faze štednje i na kraju štednje s većom vjerojatnošću ostvarivanja većeg ušteđenog iznosa, a time i većeg mirovinskog dohotka.
- 2.3. Investicijske mogućnosti (strategije) u PEPP-u su osmišljene za maksimiziranje povrata za određenu razinu rizika.
- 2.4. Zbirni pokazatelj rizika i pokazatelji djelomičnog rizika izračunavaju se u skladu s odredbama Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/473 od 18. prosinca 2020. o dopuni Uredbe (EU) 2019/1238 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih propisa, koji detaljnije određuju zahtjeve za informativne dokumente, troškove i naknade uključene u gornju cjenovnu granicu i tehnike smanjenja rizika za paneuropski osobni mirovinski proizvod (u daljnjem tekstu: RTS). Za njihov izračun korišten je stohastički model koji su sastavili mirovinski stručnjaci i istraživači iz akademske sfere, kreatori portala Oranžová obálka® (www.oranzovaobalka.sk).
- 2.5. Zbirni pokazatelj rizika (SRI) za investicijske strategije PEPP proizvoda¹ prikazan je u sljedećoj tablici.

Razdoblje štednje / Strategija	Dobiveni zbirni pokazatelj rizika (SRI)
Životni ciklus 100 - 60	4
Životni ciklus 80 - 60	3

- 2.6. Zbirni pokazatelj rizika (SRI) varira ovisno o očekivanoj duljini horizonta štednje, dok u obje strategije zbirni pokazatelj rizika opada kako se produljuje horizont štednje. Međutim, za potrebe međusobne usporedbe PEPP proizvoda, uzima se u obzir vrijednost s najvećom vrijednošću, koja se također prikazuje kao zbirni pokazatelj rizika (SRI).
- 2.7. Napominjemo da se zbirni pokazatelj rizika PEPP proizvoda razlikuje od zbirnog pokazatelja rizika proizvoda (npr. fondova, strukturiranih proizvoda) obuhvaćenih Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća (EU) br. 1286/2014 o dokumentima s ključnim informacijama za strukturirane investicijske proizvode za građane i investicijske proizvode temeljene na osiguranju (PRIIP) te s njima nije usporediv.
- 2.8. Zbirni pokazatelj rizika PEPP proizvoda sastoji se od 2 djelomična pokazatelja rizika:
- sigurnost,
 - rizičnost.

¹ Osnovni PEPP koristi strategiju životnog ciklusa 100-60, a alternativni PEPP - konzervativni koristi strategiju životnog ciklusa 80-60

A. Sigurnost proizvoda

- 2.9. Pokazatelj sigurnosti PEPP proizvoda izražava vjerojatnost (broj slučajeva u postotnim bodovima) da će štediša na kraju štednje imati uštedeni iznos manji od iznosa doprinosa prilagođenog za inflaciju. Drugim riječima, sigurnost proizvoda određuje u koliko slučajeva štediša može očekivati da će na kraju štednje njegova ušteđevina imati manju kupovnu moć od zbroja svih njegovih doprinosa. Sigurniji proizvod je onaj kod kojeg je ta vjerojatnost najmanja moguća. Razina sigurnosti proizvoda na ljestvici od 1 (najsigurniji proizvod) do 4 (najmanje siguran proizvod) određena je na temelju zakonskih zahtjeva kako slijedi:

Kategorija rizika	Duljina horizonta štednje			
	40 godina	30 godina	20 godina	10 godina
1	do 13,75 %	do 17 %	do 27 %	do 36 %
2	do 16,55 %	do 19,75 %	do 29,25 %	do 43,25 %
3	do 19,35 %	do 22,55 %	do 31,55 %	do 50,55 %
4	iznad 19,4 %	iznad 22,6 %	iznad 31,6 %	iznad 50,6 %

Izvor: Prilog III RTS

- 2.10. Na temelju stohastičkog modeliranja, ponuđeni PEPP proizvod ima sljedeću vjerojatnost da neće uštedjeti iznos doprinosa prilagođenom inflaciji i pripadajućem profilu rizika:

Razdoblje štednje / Strategija	10	20	30	40	10	20	30	40	Profil rizika
Životni ciklus 100 – 60	16,01 %	10,39 %	5,24 %	2,54 %	1	1	1	1	1
Životni ciklus 80 – 60	16,08 %	10,03 %	4,90 %	2,24 %	1	1	1	1	1

- 2.11. Za svaku investicijsku strategiju izračunava se vjerojatnost da će na kraju određenog broja godina štednje uštedjeni iznos biti niži od iznosa doprinosa prilagođenog inflaciji. U slučaju prve investicijske strategije „Životni ciklus 100–60“ s 10godišnjim horizontom štednje ta je vjerojatnost na razini od 16,01 %. To znači da u otprilike 16,01 % slučajeva štediša može očekivati da će nakon 10 godina štednje uštedjeti niži iznos od iznosa njegovih doprinosa prilagođenih za inflaciju. U slučaju 40godišnjeg horizonta štednje, ta je vjerojatnost na razini 2,54 %. To znači da štediša može očekivati da će u skoro 98 % slučajeva kupovna moć štednje biti veća od doprinosa.
- 2.12. Obje strategije ulaganja PEPP-a u smislu sigurnosti postižu najnižu razinu profila rizika.

B. Rizičnost proizvoda

- 2.13. Drugi pokazatelj je rizičnost PEPP proizvoda sa stajališta prosječnog iznosa očekivanog gubitka koji štediša PEPP-a može očekivati ako iznos njegove štednje ne dosegne barem iznose doprinosa prilagođenih za inflaciju. Pokazatelj rizika PEPP proizvoda izražava se kao postotak očekivanog pada u odnosu na zbroj doprinosa prilagođenih za inflaciju. Očekivani pad utvrđuje se na temelju promatranja (simulacija) gdje su doprinosi prilagođeni inflaciji veći od očekivane vrijednosti akumulirane imovine na kraju razdoblja štednje i prosječnih gubitaka tih promatranja (simulacije). Razina rizika proizvoda na ljestvici od 1 (najmanje rizičan proizvod) do 4 (najrizičniji proizvod) utvrđuje se na temelju zakonskih zahtjeva kako slijedi:

Kategorija rizika	Duljina horizonta štednje			
	40 godina	30 godina	20 godina	10 godina
1	do -20 %	do -17 %	do -13 %	do -8 %
2	do -23 %	do -20,25 %	do -16,5 %	do -11,25 %
3	do -26,25 %	do -23,55 %	do -20,1 %	do -14,55 %
4	iznad -26,5 %	iznad -23,6 %	iznad -20,1 %	iznad -14,6 %

Izvor: Prilog III RTS

2.14. Na temelju stohastičkog modeliranja ponuđeni PEPP proizvod ima sljedeći rizik i pripadajući profil rizika:

Strategija / Razdoblje štednje	10	20	30	40	10	20	30	40	Profil rizika
Životni ciklus 100 – 60	-16,16 %	-17,56 %	-19,55 %	-16,69 %	4	3	2	1	4
Životni ciklus 80 – 60	-14,51 %	-15,87 %	-16,90 %	-16,31 %	3	2	1	1	3

- 2.15. Investicijska strategija "Životni ciklus 100-60" je u kategoriji rizika 4, a investicijska strategija "Životni ciklus 80-60" je u razini rizika 3.
- 2.16. Štediša koji odabere investicijsku strategiju "Životni ciklus 100-60" može očekivati da će se u slučaju ako je njegova štednja niža od doprinosa prilagođenih inflaciji, očekivani gubitak kretati od 16,16 % (u slučaju 10-godišnjeg horizonta štednje) do 19,69 % u slučaju 40-godišnjeg horizonta štednje. U slučaju investicijske strategije "Životni ciklus 80 – 60" očekivani gubitak se kreće od 14,51 % s 10-godišnjim horizontom štednje do 16,31 % s 40-godišnjim horizontom štednje.

C. Prinos proizvoda

- 2.17. Prinos PEPP proizvoda ključni je pokazatelj s gledišta očekivanog ušteđenog iznosa i visine mirovine koja proizlazi iz PEPP proizvoda.
- 2.18. Pokazatelj prinosa PEPP proizvoda izražava omjer ušteđenog iznosa i doprinosa prilagođenih inflaciji u 50. percentilu (medijan).
- 2.19. Razina prinosa proizvoda na ljestvici od 1 (najmanji prinos) do 4 (najveći prinos) utvrđuje se na temelju zakonskih zahtjeva kako slijedi:

Kategorija uspjehnosti	Duljina horizonta štednje			
	40 godina	30 godina	20 godina	10 godina
1	do 1,7 %	do 1,3 %	do 1,08 %	do 0,93 %
2	do 2,03 %	do 1,45 %	do 1,165 %	do 0,985 %
3	do 2,36 %	do 1,615 %	do 1,255 %	do 1,045 %
4	iznad 2,365 %	iznad 1,615 %	iznad 1,26 %	iznad 1,05 %

Izvor: Prilog III RTS

2.20. Na temelju stohastičkog modeliranja, ponuđeni PEPP proizvod ima sljedeći prinos i pripadajući profil prinosa:

Strategija/ Razdoblje štednje	10	20	30	40	10	20	30	40	Profil prinosa
Životni ciklus 100 – 60	1,325 %	1,902 %	2,786 %	4,199 %	4	4	4	4	4
Životni ciklus 80 – 60	1,286 %	1,755 %	2,443 %	3,484 %	4	4	4	4	4

2.21. Obje investicijske strategije nude najveće profile prinosa. Na kraju razdoblja štednje (prvi stupci s oznakama 10, 20, 30 i 40 u tablici) štediša može očekivati prosječno 1,286 puta (razdoblje štednje 10 godina i strategija "Životni ciklus 80-60") do 4,199 puta (razdoblje štednje od 40 godina i strategija „Životni ciklus 100-60“) veće doprinose prilagođene inflaciji. Dulji horizonti štednje (preko 20 godina) nude znatno veće povrate uz smanjeni profil rizika.

3. Informacije o scenarijima prinosa

- 3.1. Pružatelji PEPP-a stohastički određuju očekivane isplatne iznosa PEPP-a, posebno uzimajući u obzir iznos standardiziranog doprinosa, duljinu faze štednje, očekivani nominalni prinos od ulaganja u skladu s investicijskom strategijom i raspodjelom strateških ulaganja, godišnju stopu inflacije, razinu troškova.
- 3.2. Predstavljamo pokazatelje ostvaranje u PEPP KID-u unutar sljedećih scenarija, u skladu sa zahtjevima RTS-a za PEPP:
- u slučaju povoljnog scenarija (OPTIMISTIC) vrijednost pokazatelja je na razini 85. percentila distribucije;
 - u slučaju scenarija najbolje procjene (NEUTRAL) vrijednost pokazatelja je na razini 50. percentila distribucije;
 - u slučaju nepovoljnog scenarija (PESSIMISTIC) vrijednost pokazatelja je na razini 15. percentila distribucije;
 - u slučaju scenarija stresa (STRESS) vrijednost pokazatelja je na razini 5. percentila distribucije.